

Dit is het verhaal over mijn vader en mij, een dochter die hij nooit heeft mogen zien...

Over twee maanden zal het zeventig jaar geleden zijn dat mijn vader omkwam bij de torpedering van de Suez Maru, november 1943, een macaber 'jubileum', en daarom zou ik dit verhaal willen opdragen aan Kees Maaswinkel, de maker van de documentaires over de Hell Ships, en Allan Jones, de schrijver van het boek *The Atrocity of the Suez Maru*. Zij hebben dit verhaal voor mij compleet gemaakt.

Mijn vader heeft mij nooit gezien, maar hij heeft me gedurende mijn leven duidelijke tekens gegeven over zijn bestaan ooit; het heeft mij doen geloven dat toeval niet bestaat maar synchroniciteit wel.

Mijn vader werd geboren in 1908. Na een turbulent leven van motorcrossen, wielrennen en mooie vrouwen trouwde hij in maart 1941 met mijn moeder, natuurlijk ook mooi en vooral jong. Ze woonden bij Malang en hielden van feesten en dansen. Natuurlijk waren er de sombere berichten over de oorlog in Nederland, maar sombere gedachten probeer je als jonggehuwden van je af te zetten. Totdat op 7 december 1941 de aanval op Pearl Harbour kwam. Op 8 december werd de algemene mobilisatie aangekondigd en mijn vader vertrok naar zijn bestemming. Het sprookje dat net was begonnen eindigde wreed en abrupt.

Eind augustus 1942, 38 weken later werd ik geboren. Wanneer we uitgaan van een normale zwangerschap met een duur van gemiddeld 38 weken na de bevruchting, dan ben ik ervan overtuigd dat het voorbestemd was dat mijn vader zijn footprints in deze wereld zou achterlaten.

Mijn moeders zwangerschapstijd was wel heel anders dan ze ooit verwacht had: geen roze wolkjes en blauwe sokjes, maar een hectisch proberen om mijn vader nog eens te zien. In maart '42 capituleerde Nederlands Indië. Ze is naar vele stations gereisd wanneer er geruchten gingen dat daar troepentransporten langs zouden komen en ze heeft aan zoveel mogelijk mensen het grote nieuws verteld om door te geven aan mijn vader mochten ze die ergens ontmoeten. De tijden werden ook steeds roeriger; uiteindelijk ging ze naar haar ouders en familie in Surabaya om daar de oorlog door te komen. In Surabaya werd ik dus geboren, in een katholiek ziekenhuis en mijn vader wist nog van niets...

In april 1943 kwam er een troepentransport door Surabaya, de broer van mijn moeder was tewerkgesteld op het station aldaar. Toen de trein stapvoets langs het station reed zag mijn oom ineens uit een van de raampjes van de coupés het blonde hoofd van mijn vader. Hij rende met de trein mee en riep: 'Jan, Jan! Je hebt een dochter!'. Mijn vader riep: 'Een dokter, waarvoor een dokter?'. Mijn oom riep nogmaals, maar de trein was al te ver weg...

Hij liet mijn moeder weten mijn vader gezien te hebben, maar ook dat hij het nieuws niet begrepen had. Mijn moeder was alleen al blij dat mijn vader in ieder geval nog in leven was. Een half jaar later kreeg diezelfde oom officieel te horen dat mijn vader was omgekomen bij de torpedering van de Suez Maru. Hij en zijn gezin hebben het niet aan mijn moeder durven

vertellen. Dit wilden zij aan hun oudste zuster overlaten, die het haar zou vertellen wanneer de tijd er rijp voor was.

Zo verliep de tijd, het duurde uiteindelijk drie jaren voordat de oorlog afgelopen was, en daarna kwam nog de Bersiap. De Bersiap in Surabaya, volgens dr. Bussemaker de stad waar het er het ergst aan toe ging. Ook dit hebben we overleefd, ik herinner me nog iets van een vrachtwagen waar we over en onder elkaar lagen, er werd geschoten, ik moest stil zijn en toen was daar die boot (oorlogsschip) waarmee we naar Singapore geëvacueerd werden...

In Singapore waren ondertussen ook mijn oma en opa en twee zusters van mijn moeder aangekomen. Dat was een mooi weerzien, maar het droevige nieuws moest mijn moeder toen wel verteld worden. Ik had hem nooit gekend en ik miste hem natuurlijk ook niet. De barre tijden, de emotionele toestand van mijn moeder, dit alles heeft mijn lot bepaald. Haar oudste zuster (ze scheelden 21 jaar) kon geen kinderen krijgen en mijn oma, mijn moeder en mijn tante besloten gedrieën dat het voor mijn moeder en mij het beste zou zijn om mij mee te laten gaan met mijn tante en haar man... Aldus werd besloten en ik kreeg nieuwe ouders. Ik was nog geen vier jaar, en het zou tot mijn achttiende jaar duren voordat ik mijn echte moeder weer zou zien. Afsproken werd dat ik de naam van mijn pleegouders zou dragen, ik wist niet beter of ik heette zo, al zal het best zo zijn geweest dat ik reisde onder mijn eigen naam...

In huis golden de regels van het Grote Indisch Zwijgen; er werd nergens meer over gesproken en vragen werden afgekapt. Vrienden en kennissen die mijn pleegouders later kregen wisten niet beter of ik was hun eigen kind. Veel later heb ik vernomen dat mijn pleegouders hebben geprobeerd mij te adopteren en hun naam te geven, dat is niet gelukt door oorzaken waar ik niet achter ben gekomen.

In 1953 gingen wij naar Nederland, ze waren zuinig op mij, en ik mocht alleen naar scholen vlakbij ons nieuwe huis. Na de lagere school - achter ons huis - deed ik toelatingsexamen voor het Lyceum - naast ons huis. Tot mijn verbazing werd mij medegedeeld dat ik onder de naam De Ruyter de Wildt was ingeschreven. In mijn achterhoofd wist ik dat ik geen echt kind van mijn pleegouders was, maar doordat er nooit over gesproken mocht worden, dacht je er ook niet verder over na. Achteraf realiseerde ik me dat dit het **eerste teken** van mijn vader was dat ik een echte vader hād. **Wat nou** wanneer de adoptie doorgedaan zou zijn, dan had ik het nooit geweten. Althans misschien veel en veel later pas...

De schooljaren waren geweldig. In 1957 vertelde mijn leraar geschiedenis mij dat ik een beroemde voorvader had. Hij was gepromoveerd op een onderzoek naar het leven van Michiel de Ruyter. Het boek *De Nazaten van Michiel de Ruyter* was in dat jaar uitgekomen en daar stond ik in vermeld. Hij had speciaal voor mij een stamboom in rechte lijn vanaf Michiel uitgeschreven en daar zag ik de naam vermeld van mijn vader, zijn beroep, en de datum van overlijden 'bij torperdering krijgsgevangentransportschip Suez Maru nabij Kangean Madoera 29 november 1943', de trouwdatum, de naam van mijn moeder, mijn grootouders enzovoort. Stof om over na te denken, het **tweede teken** van mijn vader. **Wat nou** wanneer ik een andere geschiedenisleraar had gehad?

Op school had ik vier jaar lang een knipperlichtrelatie met een jongen die in hoge mate geïnteresseerd was in de geschiedenis van Nederlands Indië, en dus ook in Indische meisjes met het daarbij behorende heerlijke eten in hun ouderlijk huis. Na het eindexamen kwam er ook een eind aan deze relatie. Mijn biologische moeder kwam in mijn eindexamenjaar met haar gezin vanuit Nieuw-Guinea naar Nederland; een hernieuwde kennismaking, maar voor mij was mijn lieve pleegmoeder toch mijn echte moeder.

Het **derde teken** van mijn vader kwam een paar jaar later. Ik was toen 24 en haalde voor mijn werk geld bij een bank. De bankemployé was een oude Indischman, zijn naam was Fortunati. Hij deed zijn naam eer aan wat mij betrof. Nadat hij mijn naam in mijn paspoort gelezen had, vertelde hij mij dat hij in Indië met een De Ruyter de Wildt op troepentransport had gezeten... ‘en hij heette Jan’. Ik was daar even stil van. ‘Mijn vader heet Jan’, zei ik. Hij keek nogmaals in mijn paspoort, naar de geboortedatum bleek later. Toen zei hij: ‘Dan moet u de dochter zijn waarover hij sprak, hij was net vader geworden’. **Wat nou** wanneer een collega van mij het geld van de bank gehaald had?

Het **vierde teken** kwam na mijn huwelijk. Ik werd gebeld door een tante die zich bezighield met reïncarnatie vanuit haar geloof. Zij vertelde mij dat mijn vader nog niet dáár was waar hij zou moeten zijn. Hij werd gehinderd door zaken die niet áf waren. Tja... daar had ik me nog nooit mee bezig gehouden. Op mijn vraag wat ik dan daaraan zou moeten doen, zei ze: ‘Misschien wat meer aan hem denken’. Ik dacht bij mezelf: maar ik weet niets van die man, ik heb niet eens een foto van hem, ik weet niet hoe hij eruit ziet, niemand vertelt me wat, op vragen kreeg ik geen antwoord. We hadden intussen twee kinderen gekregen, ik werkte, en door de drukte heb ik dit bericht, dat toch indruk op mij maakte, op de achtergrond kunnen schuiven.

Ons huwelijk liep niet zo soepel, en toen de kinderen gingen studeren en op kamers zouden gaan wonen, werd er precies in de tijd van twijfels en onzekerheid een beslissing genomen. Van hogerhand? Hoe dan ook... ineens stond daar, dertig jaar na ons eindexamen, mijn grote liefde van toen voor de deur, we hadden elkaar in die tijd nooit meer gezien of gesproken, maar zijn nu intussen alweer 22 jaar bij elkaar.

Hij werd het **vijfde teken** van mijn vader. Door zijn interesse in het oude Indië had hij een hele bibliotheek opgebouwd. Op een dag kwam hij thuis met een boek over vier eeuwen familiegeschiedenis: *Uit Indië geboren*. Meestal bekeek ik zijn boeken niet, zijn onderwerpen hadden niet mijn interesse. Maar omdat de kaft er zo aardig uitzag bladerde ik er even in en ik kwam een foto tegen van mannen met fietsen. Onder de foto stond: ‘Unitas Java kampioen op de sprint, Malang 1928’. Ik dacht koortsachtig na: mijn vader was in 1908 geboren, zij hobby was wielrennen, en deze jongen kon best twintig zijn. Mijn moeder leefde nog en bracht uitkomst: het wás mijn vader. Ik was bijna zestig en had eindelijk een beeld bij hem... **Wat nou**, wanneer ik op een andere jongen uit mijn klas verliefd was geworden?

De gebeurtenissen volgen zich hierna snel op. Ik kwam in aanraking met mijn vaders familie, er werd in 2008 een familiereünie georganiseerd met alle kinderen van zijn acht broers en zusters, hij was de oudste, en hij zou in dit jaar honderd geworden zijn. Ik kwam via een Indische website achter het vreselijke verhaal van zijn kamptijd en de torpedering van de Suez

Maru; pure genocide. Later kwamen er de documentaires van Kees Maaswinkel en het boek van Allan Jones, die ik iedereen kan aanbevelen.

Het is mijn vader gelukt de aandacht van mij - zijn enige kind - te trekken zodat ik zijn nagedachtenis hoog kan houden, en ik mijn kinderen en kleinkinderen door kan geven wie hij geweest is. We zijn trots op hem...

Dit verhaal wil ik opdragen aan Kees Maaswinkel, de maker van de documentaires over de Hellships, en Allan Jones, de schrijver van het boek 'The Atrocity of the Suez Maru.

Zij hebben dit verhaal voor mij compleet gemaakt.